THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY SAULE (SUN)
PUBLISHED EVERY TUESDAY AND FRIDAY

ESTABLISHED IN 1888. YEARLY SUBSCRIPTION $3.00
Advertising Rates on Application.

PUBLISHED BY
W. D. BOCZKOWSKI - CO.,
MAHANOY AND A STR., MAHANOY CITY, PA.

SAULE
THE SUN.

DU-KART SANVAITINIS LAIKRASZTIS "SAULE"
ISZEINA KAS UTARNINKA IR PETNYCZIA

Prenumerata Kasztuoja: Amerike ant viso meto $3.00
Europoje ir Kanadoje $4.00 ant viso meto

Laiszkus ir Pinigus visada siuskite tik ant szio adreso!
W. D. BOCZKAUSKAS - CO.,
MAHANOY AND A STR., MAHANOY CITY, PA.

No. 103 (ENTERED AT THE MAHANOY CITY, PA., POST-OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.) MAHANOY CITY, PA. PETNYCZIA 26 GRUODZIO 1930 (FRIDAY, DECEMBER 26, 1930) W. D. BOCZKOWSKI, Pres. & Mg. F. W. BOCZKOWSKI, Editor. 42 METAS

ISZ AMERIKOS

SZTAI VAISEI PALEISTUVYSTES

Pasekme Paleistuvingo Gyvenimo

ARBA KOKIS GYVENIMAS TOKIA MIRTIS.

Chicago. — Josios vardas buvo Grace Toland, ir da turejo kelis kitokius vardus kaip tai yra paprate daryti suterszto gyvenimo merginos. Keli metai atgal pabego ji nuo tevu isz Kansas City ir atsibaladojo in Chicaga. Grace buvo apsivedus su geru ir darbsziu vyru, bet nubodo jai vedusis gyvenimas ir pabego nuo vyro kaip ir daugelis panasziu moterelių padaro ir po laikui pradeda gailetis.

Pribuvus in Chicaga, susipažino su pleistuvingiausioms ypatoms ir kas diena nupuolinejo gylyn in smarve tojo gyvenimo. Ant galo apsirgo veneriszka liga ir mire ligonbuteje. Ant grabo tosios moteres radosi paraszas "Nežinoma."

Kiek tai tukstancziu panasziu moteriu ir merginu apleidžia pastoges, po kurias turi prieglaudas, meile vyro arba tevu, o iszbega in svieta jeszkoti "keptu karveliu", bet suranda pažeminima, liga ir apleista kapa ant ubagiszku kapiniu arba ju kunai guli ant stalo ligonbutese piaustami per daktarus ant datyrimo tolimesnim moksle. Baisu net pamislyt!

ARESZTAVOJO LIPINSKI UŽ ŽUDINSTA.

Detroit, Mich. — Policija czionais aresztavojo už apgavysta William'a O'Hara, 26 metu, žinomas kaipo Vladas Lipinskas, jeszkomas nuo senei už nužudinima žmogaus gazolino stotyja mieste Kingstone, Pa. Jo draugas likos pirmiau suimtas ir apsudintas ant elektrikines kedes 30 Gruodžio, bet egzekucija likos perkelta idant galetu lindinti prieszais Lipinska.

396 YPATOS UŽMUSZTOS NEW YORKE.

New York. — Pagal apskaityma policijos, tai mieste New Yorke nuo pirmo Sausio, 1930 meto, likos užmuszta per automobilius ir kitokius atsitikimmus 396 ypatos o sužeista in 12 tukstanczius.

RADO KAULUS NEPAPRASTO SUTVERIMO.

Dungarvin, Arizona. — Vaikai atkase užmiestyja neprastus kaulus panaszus in žmogu, tiktai su taja permaina kad ant kaktos radosi du raguczial. Kaip mena, tai už gyvasczio tasai velnia-žmogus, galejo tureti apie ketures pedas augszczio, turi gana ilgas kojas ir rankas su keturiai pirsztais ant kožnos rankos ir kojos.

PADEKA ANT SENATVES

ANT SENATVES PADEKAVONE TEVAMS NUO VAIKU VIS TOKIA.

Rochester, N. Y. — Tulas tevas, gana dideles szeimynos, kurio pavardes laikraszcziai ne iszdave, apgarsino laikrasztyja padekavone del savo vaiku, kurie teva neužmirszo ant Kaledu prisiunsdami jam "dovana" po postkorte. Už tokia geradejyste savo vaiku, tevas padekavojo atvirai jiems per laikraszti sekancziu budu:

"Geidžiu padekavoti savo vaikams per laikraszti, kad manes neužmirszo ant Kaledu. Vienas mano sunus aplaiko 250 doleriu ant menesio algos, kitas turi bizni Albany, o kitas gyvena Buffalo, apsivede ir visiems gerai pasiveda. Devyni mano sunus ir dukteres prisiun te man po puskarte verties vieno cento. Dekavoju visiems szirdingai už dovana ir tikinosiu kad ir ju vaikai nusius jiems tokias dovanas kokias atsiunte man per szitas Kaledas."

Tokis tai užmokestis tevu ant senatves už iszauklejima savo vaiku.

BANKAS SUBANKRUTINO, DAUG SENELIU, SIERATU IR KITU NETEKO PINIGU.

Binghampton, N. Y. — State Bank of Binghampton, likos uždarytas per valdžia ir pripažytas kaipo bankrutas. Szim tai ateiviu pasiliks be skatiko ant Kaledu — viso gyvenimo suczedinimai dingo kaipo ir sieratu Szv. Marijos prieglaudos centai dingo — viso $7,000, daug bažnyeziu ir Landes ligonbute neteko pinigu. Manoma kad bankas subrankrutino ant 70,000 doleriu tiek žmoniu pinigu dingo.

Policija jeszko prezidento banko Andriu J. Howatt, kuris pabego isz miesto.

SURADO $4,628 ANT NEGYVO PERLORIAUS.

Bethlehem, Pa. — Arti miestelio Stroudsbrugh, likos surastas lavonas Toby Reitz kuris buvo žinomas kaipo "Tab the Peddler". Ant lavono surado $276 pinigais ir bankines knygutes parodanczios kad Toby buvo sudejas in banka daugiau kaip 4,000 doleriu. Keliolika atgal metu jo pati ir dvi dukteres likos užmusztos ant geležinkelio.

NUŽUDE DUKRELE KURI BUVO NIEKAM NETIKUS.

Hagersville, Ky. — Asztuoniu metu Betty Lanes, kuri buvo paliegus nuo ligos, likos surasta artymuosia krumuosia nužudinta. Tyrinejimai darode buk jos tevas beisdamas atsikratyti nuo "netikusio kudikio," paliepe savo gaspadinei nužudyti kudiki idant galeta apsipaczuoti su ja. Žmonys da girde apie žudinsta norejo ne laba porele pakart bet policija juos iszveže in kita pavieta.

Smarkus drebejimas žemes kur daug žmoniu likos užmuszta

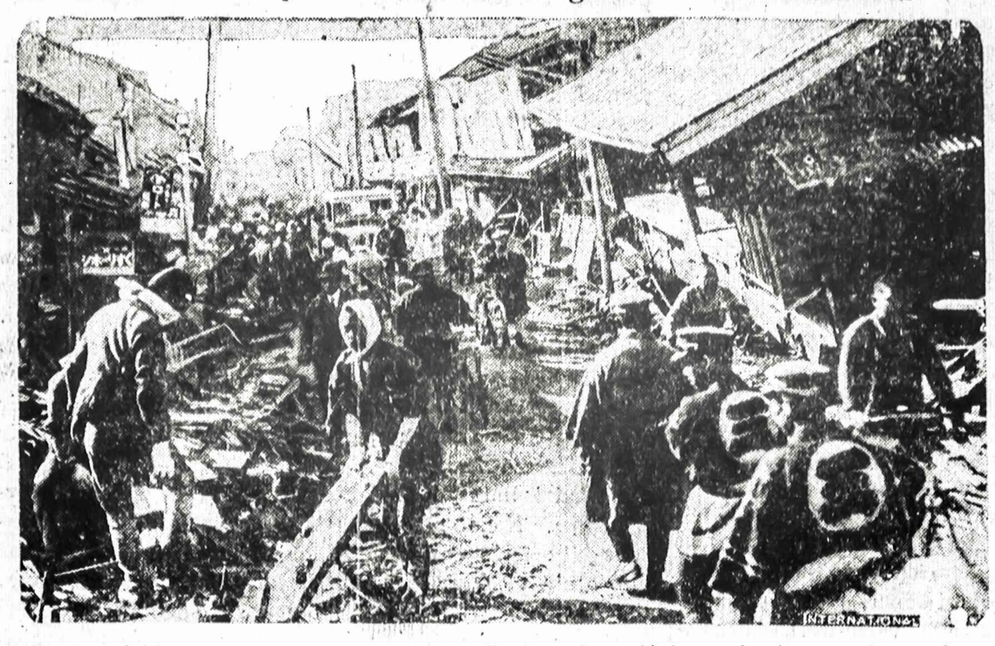

Paveikslas parodo viena isz ulyeziu Mishima, Japonijoj, ant kurios, pražuvo daugiause žmoniu laike smarkaus drebejimo žemes. Daug namu likos suardyta o bledes padaryta ant milijonu jenu.

TURTINGAS PUSTELNINKAS

Gyveno Su Szunim; Mire Ligonbutej

BAKUŽELEJE SURASTA 28,000 DOLERIU.

Falls City, Nebr. — Ligonbuteje mire H. J. Hunt, senas pustelninkas, kuri rado kalnuosia mirsztanti nuo bado, norint buvo turtingu žmogum, turedamas aplinkui save 28 tukstanczius doleriu.

Kada jo nematyta per keles dienas, žmonys pranesze policijai, kad gal senukui turejo atsitikti kas blogo. Policija ji užtiko gulinti ant grindu be žado. Kada padare krata jo pusiau sugruvusioj bakuželeje rado daugybe visokiu bonu, szeru ir valdiszku kariszku bonu. Senuko vienatinis prietelis buvo jo didelis szuo.

Hunt kitados buvo telegrafistu, bet nuo kada jo pati ji pamete gyveno pats vienas tarp kalnu. Keliolika metu atgal kokis tai gimine paliko jam 30 tukstanczius doleriu. Gimniu da nesurasta.

LAPKRICZIO M. AMERIKON ATVYKO 38 LIETUVIAI.

Washington. — State Department praneszimu, Lapkriczio menesi labai sumažejo svetimszaliu invažiavimas in Amerikos Jungt. Valstijas isz 14,,846 menesines kvotos isz 21 valstybes inleista tik 2,199 imigrantai.

Isz tu 21 valstybes savo menesines kvotas užpilde tik Grekija ir Portugalija, Lietuva ne užpilde per viena, tai yra turejo buti inleista sulyg menesio kvotos 39, o iszduota 38 vizos.

136,000 imigrantu, kurie butu sziais metais invažiave in Amerika vizu negaus. Szitas nepaprastas imigrantu sumažejimas yra iszdavos veliausiu laiku daromu isz Amerikos vyriausybes puses del dabartinio ekonominio krizio kliucziu.

PROHIBICIJA NETEISINGA

AUGSZCZIAUSIAS SUDAS SAKO KAD PROHIBICIJA LIKOS NETEISINGAI UŽVESTA.

Newark, N. J. — Federalinis sudžia Clark paskelbe sprendima, kuriuo jis pareiszkia, kad 18-tas Amendmentas (prohibicijos instatymas) yra neteisingas ir niekados nebuvo federalines konstitucijos dalimi.

Szitoki nuosprendi sudžia Clark paskelbe byloje, kur vienas New Jersey farmerys, William Sprague, buvo apkaltintas dell gabenimo alaus, vadinas, del prohibicijos instatymo laužymo. Tuo nuosprendžiu, apkaltinimas Sprague likos paleistas ant liuosybes.

Savo nuosprendy federalinis sudžia Clark nurodo, del ko 18-tas federalines konstitucijos papildymas yra neteisingas. Jis sako, kad tas konstitucijos papildymas buvo tik valstiju legislaturu patvirtintas, tuo tarpu kai toki pamatiniai instatymai konstituantu (steigiamuju seimu, in kuriuos žmones siunczia tam tikrai iszrinktus savo atstovus.

Teismas likos nusiunstas in Suv. Valst. Supreme Court ant nusprendimo ar sudžios Clark usprendimas yra legaliszkas ir teisingas ar ne.

AKLAS NUO UŽGIMIMO PRAREGEJO.

Lnsing, Mich. — Merwin Jenkins, 25 metu, muzikantas, aklas nuo užgimimo, pirma karta savo gyvenime praregejo ana diena ir pamate savo paczia ir du daktarus, kurie padare jam operacija ant akiu ligonbuteje Szv. Laurento. Jenkins gime aklu, bet daktarai jam tvirtino, kad gales jam sugražyt regejima ir operacija buvo pasekminga.

— Pirmutinis laikrodis ant svieto buvo indetas in bokszta bažnyczioje Szv. Enstorgio, Milane, 1309 mete.

Isz Visu Szaliu

PARAPIJE SUSIDEDE ISZ 1,000 KETURKAMPINIU MYLIU.

Toronto, Kanada. — Mažai katalikiszku kunigu turi parapijes susidedantes isz tukstanti keturkampiniu myliu, kurioje turi aprupinti savo parapijonus kaip kunigas Conture, S. J. isz Long Lac, Ontario. Yra tai didžiausia parapije ant svieto, kurioje randasi tiek baltuju parapijonu, kad juos galima suskaityti ant pirsztu. Jojo parapijonai daugiausia susideda isz Ojibway Indijonu, medeju ir pravadniku. Idant su visais pasimatyt, turi atlikti kelione 3,200 myliu kas metas, 1,600 myliu su motorine valtele ant ežeru ir upiu ir 1,600 myliu su pagelba roguczių ir szunu.

CZEKOLSOVAKIJOJ NUSIŽUDE LIETUVAITE STUDENTE.

Praha. — Czekoslovaku telegramu agentura pranesza, kad Lapkriczio 29 d., nusižude Pragos konservatorijos studente Lietuvaite Svirtunaite. Laiszke, kuri nusižudele paliko tevams, nusižudymo motyvai nepažymeti.

SKERDYNE 4,000 KINISZKU KOMUNISTU.

Shanghai, Kinai. — Valdiszki kareiviai skaitlineje 300,000 po vadovystia prezidento Chiang Kai-Shek, geisdamas ant visados padeti gala skerdynems nekaltu žmoniu per Kiniszkus komunistus ir banditus užklupo ant ju Ningtu kur iszskerde be jokios milaszirdystes 4,000 komunistu ir isznaikino visa ju lizda tenais. Miestai paimti per komunistus kaip Tsingsi ir Lichow likos atmuszti ir komunistai iszskerdyti.

Prie Yangtze upes banditai vis užklupineja ant kupcziszku laivu kurios apipleszineja ir žudina laivorius.

VULKANAS ATSIGAIVINO

850 Žmoniu Žuvo; Daug Bledes Padaryta

ŽMONIS IN LAIKA ISZBEGIOJO.

Batavia, Java. — Vulkanas "Merapi," kuris sau malszei miegojo per 80 metu, ant galo pabudo su baisiu dundejimu ir vemimu ugnies; apliedamas lava aplinkinius kaimelius ir laukus ant kuriu dirbo žmonis ir 850 isz juju neteko gyvasties, ba nepaspejo in laika pabegti.

Per dvi sanvaites vulkanas dundejo ir prasergstinejo gyventojus kad neužilgio pabus. Daugelis pasinaudojo isz tos prasargos o kiti nieko sau isz to nedare ir už tai užmokejo savo gyvastems.

Lavine vilnis buvo 70 pedu augszczio ir 200 pedu ploczio. Viskas sudege pakelije tosios ugnines vilnies. Žmonis iszbegiojo in sangesnes vietas netekia visko.

Daugiau kaip penkiolika tukstancziu visokiu gyvuliu žuvo. Asztuoni kaimai likos sunaikinti per lava o kiti panesze diideles bledes, tukstancziai margu lauko užlieta. Daugeli žmoniu ateina in didesnius miestus jeszkoti pagelbos. Diena ir nakti da vis nupuolineja karszti pelenai.

Benjaluka, Bosnia. — Smarkus drebejimas žemes davesi jaust czionais. Daugelis kaminu ir keli bažnytinei bokszteli sugriuvo bet žmoniu neužmuszta.

BAISI VIESULA SU LIETUM PO 8 MENESIU SAUSOS.

Algiers, Afrika. — In 35 metus yra nepamenamas tokis lietus su viesula, kokis užejo czionais praeita sanvaite. Daugelis laivu nuskendo o kiti vos atplauke in pristovas. Kiek žmoniu pražuvo, tai da nedažinota. Bledes padaryta ant 30 milijonu franku, apie 1,250,000 doleriu.

Viesula su lietum užejo po asztuoniu menesiu sausos. Iszdžiuve upes tuojaus prisipilde ir iszsiliejo. Daugybe gyvuliu prigere ir vynuogin ukes užlietos. Algero prudas truko padarydamas daug bledes aplinkineje.

KUDIKIAI SUAUGIA IN DAIGTA.

Kielcai, Lenk. — Zaleszczykuosia arti Kielcu gime bjauri pora dvynuku, isz kuriu vienas yra priaugias prie pažasczių kito. Dvynukai gime negyvais, bet motina iszliko gyva po tokiam gimdimui. Žine apie gimima tuju nepaprastu dvynu greitai pasklydo po visa aplinkine o lengvatikes kutes pasakojo kad tai darbas Belzebubo.

KOMUNISTAI ISZVIRE ALIEJUJE VIRSZININKA.

Hankow, Kinai. — Krutejimai Komunistu provincijosia Huper ir Honan kas kart platinasi daugiau. Raudonuju bandos prasiplatine po taises provincijas papildo neiszpasakytinas baisybes ir kankes ant tenaitiniu gyventoju. Padotku rinkejai yra žudomi ant ulycziu be jokios mielaszirdystes. Tulam mieste Honan provincijoj, Komunistai iszvire gyva virszininka katile verdanczio aliejaus, kuris pribuvo rinkti padotkus nuo žmoniu.

KUDIKIS SU DVIEM GALVOM.

Lvavas, Lenk. — Žydelkai kupcziaus Chamr Dvorecui, gyvenanczíam Zdolbunove, gime kudikis su dviem galvom. Nepaprasta ta kudiki atvežta in Lvava del daktariszku isztyrineijmu ir padarymo operacijos. Kudikis gyvas.

POMPEJOI SURADO DIDELI SENOVISZKA SKARBA.

Rymas. — Isz Pompejos danesza, buk darbininkai atkasdami taji senoviszka miesta surado daug senoviszko skarbo susidedanczio isz aukso sidabro ir žemezingu. Sklepe, kuris kitados prigulejo prie turtingo žmogaus ant ulyczios Via Abundancia, kuriame nesenei surado puiku stovyla Apolino, surado didelia skryne kurioje radosi daug auksiniu ir sidabriniu indu ir brangiu žemczugu kaipo visokiu brangiu moteriszku papuoszu. Senovisku pinigu teipgi surasta daugeli. Priek tam surasta visas setas torielku padirbtu isz aukso, daug auksiniu kieliku, bludu ir t.t. Daug surasta sidabriniu puodu ir kitokiu indu kuriuosia virdavo valgius. Miestas Pompeja ir Herkulanu likos užlietas per lava kada vulkanas Vazuvisuszas atsigaivino 62 mete.

ZOKONINKES ISZGELBEJO VAIKUS ISZ DEGANCZIOS PRIEGLAUDOS.

Quebec, Kanada. — Nedelos vakara ugnis sunaikino priglauda vaiku Szv. Damiano de Bellechase. Kada zokoninkes užtemino liepsna, malszei prikele visus vaikus ir iszvede isz deganczios prieglaudos. Bažnytinei varpai sukele aplinkinius kaimieczius, kurie subege užgesino liepsna, kuri daugiausia padare bledes ant žemutiniu laipsniu.

AR ŽINOTE KAD—

— Ojsteris persimaino nuo pataiczio ant pataites, permainoms.

— Spifkos buvo daromos su rankoms ir pereitinejo penkiolika kartu per rankas pakol likos pabaigtos.

— Kinai naudojo pauksczius falkonus del gaudymo žuvu jau 2,000 metu priesz užgimima Kristaus.

Kas Girdet

Po Kaledu. Nevisiems buvo linksmos Kaledos. Isztikruju nuo seniai nepamena žmonys tokiu Kaledu kokias turejome szimet. Turetiai vis szauke kad neužilgio bus "prosperity" ir jau bizniai pradejo krutet, bet to "prosperity" da nematyt ir milijonai žmoniu randasi be darbo.

Turekime vilti kad neužilgio bedos pasibaigs, nes visados taip negali buti o vela Naujas Metas jau po szonu, ir gal bus laimingesnis ne kaip praejusis. Turekime vilti, nes tik viltis sudrutina musu nora gyvenimo.

Tautu Lygos kariszkam surasze randasi akyvi suraszai. Jame parodo kad visos vieszpatystes ant svieto iszduoda kas metas po 49 bilijonus, 329 milijonus, 840 tukstanczius doleriu . Tik ant vienos Europos pripuola 22,215,480,000. Ant algu kareiviu iszduoda vieszpatystes 21,640,620,000 Juk svietas gali atsikratyti nuo tos nereikalingos sunkenybes ir mesti in szali 69 milijonus kareiviu ir 30 milijonus rezervistu.

Tankiai girdime ir skaitome balsus "buy now", — pirkime dabar.

Mandraliai, kurie szaukia žmonis ant iszdavimo pinigu, tegul geriau duoda proga ir parodo kelia ant uždirbimo pinigu.

Jaigu kiszeniuja randasi tiktai pamuszalas tai už ka žmogus pirkines jaigu pinigu nera.

Miestelyja West Orange, N. J., randasi puikos ir dideles kapines padabintos su puikiais stovylais, po kuriais guli sznes turtingu žmoniu.

Murmuriniai stovylai ant szuniszku kapu, yra tai paniekinimas ir iszjuokimas žmoniszku kapu, kuriems kaip kada ne užtenka ne ant medinio kryžiaus.

Visa ramybe yra, kad laikas sulygins in dulkes visus kapus ir visus stovylus.

Wilmington, Deleware, randasi 41 bažnyczios ir 41 saliunai isz ko labai pasipiktino Protestoniszki dvasiszki, kurie garsindami bibliszkas pasakas, netenka savo parapijonu kurie randa daugiau suraminimo munszaineje.

Ant palaidojimo turtingo Kincziko Ling Sen Yen, New Yorke, gimines iszdave net tris deszimts tukstanczius doleriu. Gailos apeigos ant nebaszninko traukesi net tris valandas.

Viskas yra "marnastis" ant svieto. Ne tos ilgos pamaldos, ne tiejei tusktancziai doleriu iszduoti ant jo laidotuviu, ne pagelbes Ling Sen Yen'ui gautis in Kiniszka karalyste.

Kožnas isz mus, ant giliukio, perka sau iszganyma gerais darbis už gyvasczio, o ne ceremonijoms ir doleriais po smert.

Ne taip seniai mire South Bend, Indijanoj, senukas Stude backeris, kuris pradejo fabrika automobiliu tuo pacziu vardu. Dagyveno jisai lyg 89 metu am žiaus, palikdamas milijonus, o pradejo bizni su pusantru doleriu kiszeniuje. Tarp turtingesniu žmoniu buvo žinomas kaip geraduszis žmogelis, o turejo ta paproti kad iszdavinejo tiktai puse tiek, kiek turejo kiszeniuja. — Yra tai gera pavyzda gyvenimo.

Tulai misiukiai O. V. isz Filadelfijos nubodo szeimyniszks gyvenimas. Vyras jai neužteko, užsimane liuosybes ir linksmo gyvenimo. Turejo pas save du jaunus burdingierius su kuriais labai draugiszkai gyveno pamete vyra ir iszpyszkino isz miesto.

Vyrukai paeme nuo moteres visus pinigus, nuo savo vyro pavoge ir nuejo nevos pirkti tikietus. Motere lauke ir lauke, o vyruku kaip nera taip nera. Matydama, kad ju nesusilauks, su pundeliais sugryžo pas vyra. Vyras pasigailo motores ir in namus prieme, bet kaip girdet, tai nelabai yra užganadytas isz tosios ekskursijos savo prisiegeles. — Oj tie burdingieriai!

Daktaras DeSilvera, isz Brazilijos paraudavojo savo nama užmiestyje kokiems tai muvaicziu pagyvenimo, apleido rinams, kurie po keliu sannama, paimdami isz jo viska kas tik davesi iszvežti. Vagys iszeme net cinines paipas nuo vandens isz žemes. Locnininkas atejas pažiureti padarytos bledes, buvo labai nusimines, bet jo nusiminimas neilgai tesesi, ba žemeje užtemino ženklus sidabrines rudos. Tokiu budu vagiaai iszpleszdami paipas isz žemes atrado sidabro kasyklas isz kuriu locnininkas dasidirbo milijonus ir pasiliko truczium per padaryta "geradejyste" vagiu.

— Vasaris menesis turejo penkes nedelias 1880 mete ir vela tures penkias 1948 mete.

— Laisves varpas "Liberty Bell" buvo atlietas Londone 1752 mete.

— Balnuoti arkliai buvo naudojami per Anglikus neveliau kaip 631 mete.

PAJESZKOJIMAI

Pajeszkau pus-seseres Juzefinos Wisniauskiene. Pirmiau gyveno Plymouth, Pa. Pasiliko naszle dabar girdejau kad yra vedus antru karta. Praszau atsiszaukti ant adreso:

Ant. Buczionis,
1624 N. Wood St.
Chicago, Ill.

Pajeszkau savo giminaites, Mikalinos Petruliaviczitites, Prano duktes. Isz Lietuvos, Liszkiavos parapijos, Radiszcziaus kaimo. Girdejau kad kur apie Phildelphia gyvena. Meldžiu duot žinot apie save, ar kas žinot apie ja praneszkit man, už ka asz busiu dekingas.

Jonas Petruliaviczius,
213 E. 5th Avenue,
Homestead, Pa.

Asz Marijona, po tevais Baužuke, Veliene, jeszkau Julijona Yermoszkiute, nežinau vardo po vyru. Gimus Vidukulos Parapijoj, Lietuvoj. Ji kadaise gyveno New Yorke. 20 metu kaip nieko apie ja negirdejo. Norecziau sužinot ar ji gyva ar mirus. Meldžiu žinanczius apie ja ka nors atsiszaukti sziuo adresu:

Marjona Veliene
1418 N. Franklin St.
Pittsburgh, Pa.

Neilgiausia...

KALEDU VAIZDELIS

Tyka ir ramu. Viskas dar skendi pasinere naktinej tamsoj. Laukai, pievos ir triobu stogai užkloti stora sniego eile tarytum balta anklode aptiesti baltuoja. Apsnigtos medžiu szakos atrodo lyg balta vata apaugusios. Padange mirga tukstancziais szviesesnem ir tamsesnem žaigždelems. Ju tarpe, dar tikra patekejusi auszrine, taip maloniai spindi, tarytum, mieganti jauna mergele, sapne netiketo džiaugsmo pradžiugina, nekalta savo szypsa szypsosi.

Sniegu užklotuose, placziuose laukuose lyg debesys dienos laiku, giedrioj padangei, juoduoja kaimas. Žmones dar veik visi sau ramiai ilsisi miege ir kaimas gludi tyloja. Tik retkarcziais ja pertraukia kur ne kur pragyde gaidžiai ir vel lyg ant kapu, palieka tylu ir ramu.

Atokiai nuo kimo, tarytum taszkas anuose baltuojancziuose laukuosia nuikso prasta, mažute su baltu sniegu užklotu stogu grintele. Per kamineli iszleto, auksztyn tiesiasi juosta palszu dumu o per mažiukus langelius veržesi oran balzgana szviesa. Viduja dega maža kerosynine lempele ir viskas grinteleje nuo silpnutes szviesos skendi prieblandoj. Kertej ant baltai aptiesto stalelio stovi prastas medinis kryželis priesz kuri, ant negrystos bet gražiai iszszluotos ir geltonu smeliu iszbarstytos aslos klupo ir sudžiuvusias, gysletas rankas susiemusi karsztai meldžiasi senute. Jos veidas liudnas ir isz gilumo krutines tankiai iszsiveržia sunkus atdusiai. Iszsiveržė greitai tarp keturu dumais surukusiu siena isznyksta.

Pabaigusi senute savo malda, persižegnojo ir atsikelusi nuo aslos, priejo prie langelio, apsižvalgius oran, pati sau sznibždejo:

— Oi, kokis puikus oras! Nuodeme butu tokioj gražioj dienoj, szi brange szvente namie praleisti. Apsirengus bažnyczion reikes eiti. Nors prisnigta ir bažnytele gana toli bet asz sziaip taip nusiirsiu — szeseres szventas miszias iszklausysiu. Kad tik nepaveluocziau! Pareiti ,gal bus kas isz kaimo važiuoti — gal kiek pavežys.

* * *

Bažnyczia apypilne invairaus amžiaus žmonemis. Daugelis isz ju atrodo mieguostom akim ir pasiputusiais lyg niekuomet neszukuojamais plaukas. Vidus bažnyczios apszvies tas daugybe deganeziu žvakiu ir lajum prileistu lempucziu nuo kuriu degimo jaucziasi deganeziu tauku kvapsnis. Nuo beausztanczio rytmeczio, melyni langai kas kartas labiau blanksta ir blanksta. Kunigas džiaugsma reiszkiancziais, misziaunais paredais pradejo isz prie altoriaus, pasipuoszias eiles antraises miszias. O per laukus snieguotais keliais, isz visu szaliu dar vis matese beplaukenti jos link bureliai žmoniu. Musu senute susirietusi prie sienos, klupoja ir jau antra rožancziu kalba.

Po "rarotiniu" ir dvieju ankstybuju misziu, bažnyczia kiek aptusztejo. Pasiliko tik kur-nekur viena kita moterele ir giedoriai sededami lonkosia, rytmetini rožancziu gieda. Isz moteru— vienos snaudžia, kitos susiglaude ka tai tarp save sznibždasi, kalbasi. Mažai katra isz ju tikrai meldžiasi. Musu senele vis klupoja sau viena, prie sienos prisglaudus ir pro sudžiuvusius savo ranku pirsztus leizdama karoliuka po karoliukui kelinta jau rožancziu kalba. Kelis rožanczius ir daugeli poteriu ji sziadien at kalbejo ant visokiu ji žinomu inteneiju.

Bažnyyczia vel pradejo prisipildyti žmonemis. Daugeliui veidai nuszviesti kokio tai džiaugsmo spinduliais. Suskambinus varpais taip prisipilde žmonemis kad net susikimszimas jautesi. Vargonai linksmai užgaude ir žmones juos pasekdami giedojo: "Sveikas Jezau mažiausis" ir t.t. Vargonu ir giedancziu žmoniu balsai, musu senutei pripilde krutine džiaugsmu. Labiausia žodžiai: — "Linksminkimes ir džiaugkimes Vieszpacziui garbe doudami giedokime" — ja tarytum žavete žavejo. Kartu ir vel kokis tai liudnumas spaude jai krutine. Dingtelejo jai galvon mintis: "Vieszpatie! kuogi asz sziadien galiu linksmintis ir džiaugtis pasilikus viena kaip pustelninkas?"

Pasibaigus sumai užejas kunigas pakyklon pamokslą, prisimine: kaip daugelis isz turtingesnes luomos žmoniu sziadien ir kuczios vakarus linksmai praleidžiai sveikindami vieni kitus su linkejimais ir dovanomis. Net ir puotas surengia su invairiais pasilinksminimais. Pogaliau tokias linksmybes nupeike, paaiszkindamas jog reikia tik dvasioj džiaugtis dekojant Dangiszkam Tevui už Jo brangiausia dovana musu Atpirkeja Jezu Kristu kuri isz savo didžios malones suteike mums atpirkima. Mums gi reikalinga dovanoti ka esame nusikalte.

Džiaugdamosi senute jog lemt jai buvo iszklausyti szeszeriu szventu misziu ir pamokslo, iszejo isz bažnyczios ir sunkiais žingsniais, snieguotu keliu, skubejo savo menko namelio linkui.

* * *

Saulute nusileidus ir vakaras jau temo. Laukai skendo vakaro prieblandoj ir kaimo grincziose dege žiburiai. Tik mums žinomoj grintelej dar tamsu. Jos sena szeiminink, vargais negalais, visa susz alusi, vos dar tik sugryžus isz bažnyczios sedi tamsoja — ilsisi. Truputi atilsejusi uždege mažyte lempele ir prie silpnutes jos szviesos pradejo nusirengti. Sukure ugni ir atnesze nuo vakas likusio avižino kisieliaus bludeli, truputi tauku ir suszildžius ji padejus ant staluko sedosi vakarieniauti. Valge isz leto, lyg ka tai užsimansceziusi. Jos ausyse vis dar skambejo bažnyczioj girdetos giesmes žodžiai: "linksminkime ir džiaugkimes". Prisimine ir kunigo pamoksla. Ypatingai žodžius, kuriais apibudino turtingesnes luomos žmoniu linksmumas ir draugiszkas puotas su dovanomis ir linkejimais. Bet ji jau kelintas Kaledas liudnai, vienui vienute praleidžia. Ant savo ranku sudžiuvusiu pirsztu daug metu priskaitliavo nuo paskutiniu Kaledu, kuomet jas szvente kartu su savo vyru ir dviem jaunais suneliais. Tasyk ir jai buvo ir jai buvo daug linksmesne szi brangi szvente ir szis pats stalukas gausiai buvo užpildytas parengtais valgiais. Bet jau praejo tie laikai: Jos žmogus pasimire ir ilsisi ramiai kapuose, sunus gyvenimas iszblaszke in platuji pasauli o pagaliau pasaulinis karas ir visiszkai juos nuo jos atskyre...

Apmanszcziusiai senutei praeiti, isz indubusiu akiu iszsiverže ir per raukszleta jos veida nuriedeje nukrito dvi stambi lyg perlai aszaros, suvilgindamos balta ant stalelio, staldengte. Kartu su aszarom iszsiverže isz krutines sunkus adusis su žodžiais:

— Acziu Vieszpacziui ir už tai! Neilgiausia... Pabaigsiu ir taip savo amželi!....

— Jonas Mikolaitis.

UŽBAIGE SAVO ILGA EROPLANINE KELIONE.

Pana Ruta Nicholls isz Rye, N. Y., iszlipa isz savo eroplano Burbanke, Calif. iszlekdama isz New Yorko ir padarydama ta ilga kelione be perstojimo in laika 16 valandu ir 59½ minutu. Sugryždama atgal atliko taja kelione in trumpesni laika ne kaip Lindbergas.

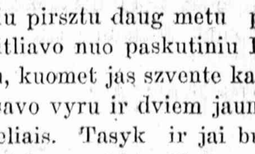

Ant J. Sakalauskas
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(Bell Phone 872)
331 W. Centre St., Shenandoah, Pa.
Nuliudimo valandoje, suteikiam geriausi patarnavima. Palaidojima atliekam rupestingai ir gražiai. Busite pilnai užganėdinti.
Isz Mahanojaus ir Girardvilles jeigu kas pareikalaus mano patarnavima tai meldžiu man telefonuoti o pribusiu in deszimts minutu. ☞ Bell Telefonas 872

666
yra daktaro receptas del
Szalczio ir Skausma Galvos
Yra greicziausia žinoma gyduole.
666 Teipgi Tabletuose.

W. TRASKAUSKAS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
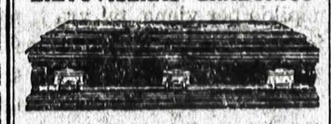
Laidoja kunus numirelius. Pasamdo automobilius del laidotuviu, krikszitiniu, vesceliju, pasivažinėjimo ir t.t —Telefonas 506
603 W. Mahanoy Ave; Mah. City

KUR GALIU ISZMOKINT?

Kur galiu iszmokti kaip pataisyti savo radio?

Kaip galiu užbaigti savo augsztesnes mokyklos kursa ir liuoslaiku ingyti kolegijos moksla?

Ar randasi mano mieste vakariniai filozofijos kursai?

Kur galiu pasimokinti apie aviacija?

Koki užsiemimai katruose vakaruose mokinami?

Toki klausymai užklausti Amerikos knygynu ir panasziu organizaciju. Kasmet tukstancziai augusiu interesuojasi tais klausymais ir ju atsakymais. Ir tos organizacijos sziadien pagamino tam tikrus nurodomus rankvedžius.

Leidinys "Adult Education and the Library" pranesza budus kaip knygynai teikia tas informacijas visuomenei.

Newarke Vieszas Knygynas turi sistema visu Newarko 93 mokyklu duotu kursus. Knygynas pataria katros knygos geriausios sppecialiams kursams. Korteles nesza pilniausias informacijas apie kur invairus dalykai mokinami, mokytojo varda, kurso reikalavimus, jaigu yra reikalavimu, laika, mokeszcius ir kitas reikalingas informacijas.

Cincinnati Vieszas Knygynas turi apszvietos rodykla visu augusiems moksliszku insteigu ir kokius kursus siulo. Praneszimas pranesza "educational events in Cincinnatti."

Chicagos vieszas Knygynas užraszo net 6,075 kursus apie 546 dalykus. Dvi grupes korteliu užlaikyta — viena nesza visus uinsteigu vardus, vardus reguliariszku mokyklu, organizaciju kurios informaliszkai mokina augusius ir bizniszkas insteigas kurios siulo prasilavinima arba instrukcijas. Abidvi grupes korteliu skaitytojams prieinamos.

St. Louis Vieszas Knygynas užlaiko informacijas apie moksla tame mieste, ir dar turi prakalbu rodykla ir pranesza apie muzikaliszkus invykius, parodas ir kitus panaszus invykius.

Milwaukee budas, kuri prieme vietinis knygynas, yra užlipdyti iszkarpas isz knygu ir žurnalu tam tikroje vietoje. Kiekvienas knygynas turi tam tikslui iszkabytas lenteles.

Bostono Vieszas Knygynas ir kitu miestu knygynai kasmet už dyka leidžia knygutes, paduodant progas augusiems pasimokinti.

Kitos organizacijos, netik knygynai, leidžia szias mokslo informaciju knygas. Adult Education tarybos New Yorke, Chicagoja, ir Clevelande leidžia menesinius leidinius. American Telegraph ir Telephone kompanija ka tik iszleido 155 puslapiu knyga apie "mokslisz kas progas New Yorke ir New Jersey.

K. REKLAITIS
Lietuviszkas Graborius
Laidoja numirelius pagal naujausia mada ir moksla. Turiu pagelbininke moterems. Prieinamos prekes.
516 W. Spruce Str.,
Bell Telefonas 149
MAHANOY CITY, PA.
306 Market Street
Bell Telefonas 441-J
TAMAQUA, - PA.

Dzukiszka Pasaka isz Chicagos

(Isz Tikro Gyvenimo)

Ten kur isz Meciunu Onule atsibaste. Ten kur isz West Sides bakalorius atsirado ir prie grinorkeles prilipo. Romansas prasidejo gatvej, szapoj ir ant kožnos vietos, Taip keli metai pakampemis praslinko.

Viena diena Onule nusisvere sesule apleisti ir bakalioriu Džozuli pasiimti, drauge pagyventi. Pasiima grinczių unt Pipt auniu, prie Ales bulvaro. Susinesza rakandus, susigabena ir su broluliu gyvent parstkrausto.

"Broluli, szirduli, paimkim ir Džozuli, ku jis tenai gyvens pas tu bobuly," prikalbineja sesule broluci. Džoziuli tik to ir reikejo. Nors gera buvo gaspadine ir 16 metu iszgyveno ir gaila gera gaspadine apleisti. Gaspadine sumane važiuoti pas seseri gyventi ir pakviete, kad ir Džiozas važiuotu drauge ir nuo dzukes toliau iszsimufintu.

Dagirdo grinorkele ir sako broliui, "Broluli, szirduli, važiuojam Džozuli parmufyt."— "Nugi, dzie, Džiozuly, tu mano, ku tu su tu bobu važiuosi; pareik tu pas mane gyvenc, asz tau duotau pilnu burdziklu," nuvažiavusi sako Džozuliui.

Gaspadine, matydama praloszta, visus iszvijo.

Sesule parsimufino Džiozuli. Jau szinkavoja, geria dainuoja, dzukiszkai pamyluoja. Praejo keli menesiai. Džozuliu ko tai norisi, ko tai ilgisi. Kai Onule in buczerne, Džiozulis in kelione, gaspadines aplankyt, senas dienas atsimint.

Gryžta Onule ratuota, koju, ausu, uodegu skreitu neszina, užverda koszeliena, o czia kur Džiozulis, kur Džiozulis? — Džiozulio niabar!

Kur kadokas, kur antras, ir Onule tekina, szirdule neszina Džiozulio jeszkoti. "Mister, Hoyne avinu stop. Mi gerap!" sako konduktoriui. Strytkaris "bim-bam-bum," nubildejo. Nuvažiavo Onule, insirito per duris: "Kur Džiozulis, kur dzievuli?"

Džiozukas, striukas, bukas, kaip kipszukas, dure pro duris, dieve duok greitas kojas, ji nebepavys!

Gryžta Onule namulio, dzievuli tu mano, ku ci mani nunai nuszikavojo! Pareina Onule, namai dumais apsupti, žmoniu minia susirinkus, durys atdaros, o gi Džiozulis jau czia, ir isz sudegusios koszelienos kaulus rankioja! "Džiozuli, oboluci, ku ci pazdare, isz koszelienos cik vieni kaulai belike! Bet ku znoczina koszeliena, bile Džiozulis sugryžo namucziu." **Westsidietis.**

TIK IŠLEISTA.
Kaina 75c.
Szi Albuma Lietuviszku Szokiu Gaidu ar Notu ant Piana gaunama pas
W. D. Boczkauskas-Co.
Mahanoy City, Pa.

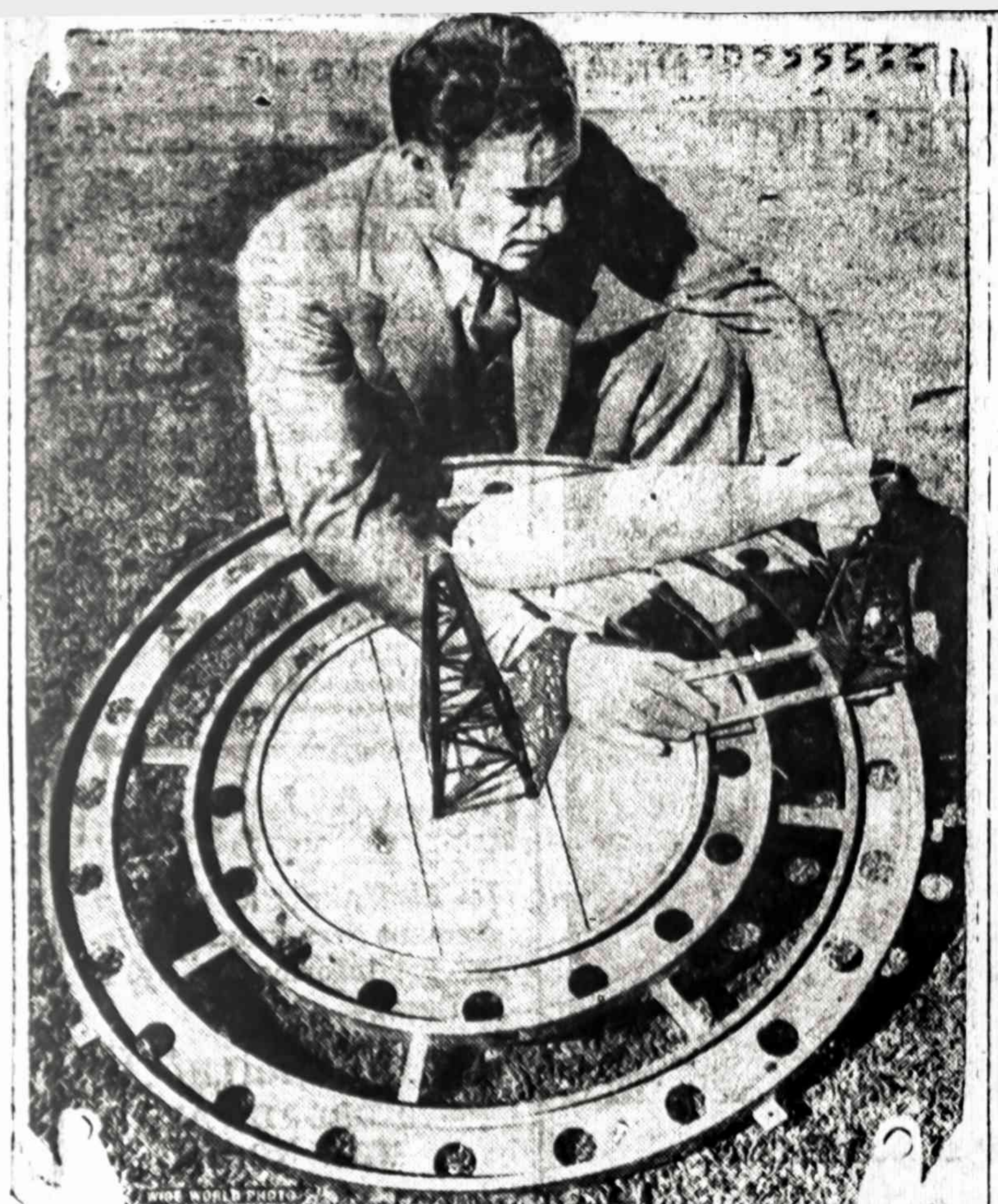

NAUJAS MASZTAS DEL ORALAIVIU.

Dr. Alferdas Lee Wilkes isz Los Angeles, Calif., iszrado naujo budo maszta prie kurio pridrutys oralaivius.

Kuogražiausia Mergele

LEGENDA APIE PIRMAJI KUCZIU VAKARA

Ruta, dukra Pilipo, kalnynu piemens stovejo užsimasczius bežiuredama in apsireiszkian- czia nakti; staiga jos akys pa- žvelge link kalnu, už užsalu- sios upeles, kur spiksejo, kaip iszblyszkusios žvaigždeles, ži- bureliai czia ir ten — viense- džiai stovinczių piemenu lusz- neliu. Iink ausu jos daskriejo, terp audros užseio, garsus, lai- kas nuo laiko pertraukiantis, lojimas szunes ir liudnas blio- vimas aviu. Kartais užgirsda- vo balsus žmoniu, kaip atbalsi nusiminimo ir nepageidavimo tirsztai puolanczio žemen snie- go. Pereme ja drebulys. Labai szalo. O dabar, kada visi pa- keleiviai perejo, skubindami in Betleju, kada sniegas kas-kart vis tirsztesnis ir tirsztesnis puole, žeme lyg tai laidojant nuliudiman, jai ir labai pasi- dare nesmagu ir liudna ant szirdies.

Su pasigailejimu Ruta žiu- rejo in kelia, kuriuo szia žie- ma taip daug pakeleiviu pere, jo, pervažiavo, skubindami in Betleju, kad ten užsiraszyt, su- lyg insakymo didelio Romos ciesoriaus Augusto. Nuliudus, nestovedama, ji pati in save kalbejo, sakydama, kad tarpe pakeleiviu be abejones buvo jr jinai, tai yra Kuogražiausia Mergele.

Nuo pakeleiviu girdejo daug indomiu dalyku, kuriu, anks- cziau begyvendama tarp kal- nu, visiszkai nebežinojo. Nebe- žinojo jinai, kad Erodas ta nakti iszkelia didele puota paszventinimui Jeruzolimos szventines; kad tulas jau gana senyvas žydu kunigas szventi- nyeje staiga virto nebyliu, o tik kada pradejo kalbeti, kai jo ku- dikiui reikejo duoti varda, ku- ris tai vardas buvo Jonas, nes kaip buvo angelo insakyta. Ne- bežinojo, nors to labai troszko, kad pamatys Marija, Kuogra- žiausia Mergele isz Nazareto, keliaujanczia pro czia su sa- vo sužiedotiniu, Juozapu, varg- szu dailide, in miesta Dovido karaliaus, in Betleju, kad ten užsiraszius:

Ruta žvilgterejo in kelia te- sianti szale ju luszneles. Nie- ko nebuvo matyti ir girdeti. Ne vienas pakeleivis jau nejo prie ju duriu, klausti tolimes- nio kelio, atilseti, arba papra- szyti vandens. Ir ji, Ruta, ne- turinti daugiau vilties matyti pakeleiviu, o ypatingai Kuo- gražiausios Mergeles, atsimi- nus, kad jos tevelis yra prie kaimenes terp kalnu audros laike ir kad jos brolis Motiejus turi eiti in kalnus su valgiu, kuri tevas pamirszo ir kartu turi nuneszti vaistu avims, pa- suko link namu...

Inejus lusznelen, priejo prie savo motinos, silpnos, liguis- tos, luszos moteries, kuri se- dejo prie ugnavietes ir verpe vilnas. Gi motina, pamaczius Ruta, tuoj užklause: "Dukre- le, ar matei Kuogražiausia Mergele?"

"Dar ne, mamele!" atsake Ruta, skubedama motinai in pagelba, nes mat motina tuo tarpu lenkes paimti vilnu, kad jas uždejus ant varpstes rate- lio. "Gal Ji pravažiavo pro czia, kada manes nebuvo prie kelio, arba per tamsa Jos nepa- temijau", tese savo kalba Ru- ta. "Labai gaila, kad Jos nepa- macziau. Tacziau, mamele" — ta užbaige pasakoti pasznabž- domis, jau visiszkai sutemus. "Liepk Motiejui tuojaus eiti...

Motina, ant tu Rutos žodžiu pažiurejo link Motiejaus, isz- drykusio, tamsiai juodbruvio jaunuolio, kuris grinczios kam- pe ka tai dare, stovedamas link ju pecziais.

Ir Motiejus, neatsigryžda- mas link ju, triumfatoriaus, pergaletojo balsu tare: "Gir- dejau tavo psznabždas, Ruta. Girdejau savo varda. Pasakyk, ka sakei apie mane?"

"Pasakiau," atsake Ruta, "kad turi jau eiti pas teva!" ir ta tarus, iszejo in kita kamba- reli. Tuo tarpu prie ugniavie- tes priejo Motiejus su žibintu- vu. Tai motina jam tuoj ir ta- re: "Vaikeli tevas labai rupin- sis apie tave; jau velu, turi skubint."

"Tuojaus eisiu," — atsake jaunuolis, "turiu tik žibintuva užžiebti. Na, jau jis ir dega ir szviesiai szvieczia. Tevelis isz tolo pamatys ji, kai kuopsuos kalnais link jo."

"Atsargus buk kelyje szia- nakt," persergejo ji motina, o kada pereisi užszalusia upele, tai domiai žiurek in apszalusi, nolnota kraszta. Priesz daugeli metu, kada Ruta buvo dar ma- žu kudikiu asz, ten paslydus, puoliau ir nuo to laiko iki sziol esu lusza."

"Mamyte, jeszkojai tada pa- klydusios avies?" klause jau- nuolis užsimastes.

"Taip, vienos isz musu avy- des, mano brangusai sunau," atsake motina.

"Ir buvo tai žiemos laiku," tare Motiejus, stovedamas kaip stabas be judesio, užs- mastes žiuredamas in veida ne laimingos moteres.

"Tokia pat biauri buvo nak- tis, kaip sziandien," atsake motina.

Motiejus ant tu žodžiu nieko neatsake. Jo vaidentuvej, kaip kaleidoskope, pasirode visas nuotikis motinos nelai- mes: begimas, beieszkant avies paslydimas, sulaužymas kojos ir delei to ja kankinanti dideli sopuliai. Ir jo kilni szirdis ne dalaike sunkumo gailesczio savo motinos: aszaras pradejo rledeit jam per s kruostus ir, staiga stveres motinos galva, drueziai prispaude prie savo krutines ir, garsiai verkdamas, pradejo kartoti: "Mano mame- le! mano nelaiminga mamele!" Jo verksme skambejo skaus- masi ir gailesis, o isz akiu spindejo lyg saule, didele meile link savo motinos. Motina, ra- minant sunu, sake, kad reikia buti Dievo valiai nuolankiu. Ir jis ta, kada jau buvo net Vys- kupu Epezeu, gerai atmine, nes juos mokino to paties.

"Mano sunau," sake motina, "neliusk, nes asz laiminga. Va- lia tai Vieszpaties, Dievo mu- su. Ir taip, kaip Abraomas, pa- liepus Dievui, ruoszes paaukot savo sunu Izaoka, taip ir mes privalome buti nuolankus Die- vo valiai, Jo nuosprendžiui."

Motiejus ka tai norejo atsa- kyti, bet tuotarpu inejo Ruta. Jis stvere vel žibintuva. Ruta užmete jam ant pecziu apsiaus- ta susegiojo saguczius ir pada- ve lazda, sakydama: "Serge- kis, lauke yr didele audra."

"Taip" atsake jis, "bet asz audros ir szalczio nebijau."

"Keista yra tai naktis", Ru- ta pastebejo. "Mano szirdyj apsireiszkia kokia tai žodžiais neiszreiszkiama baime."

"Baime?!" szuktelejo Mo- tiejus, klausdamas sesers· ; "Taip," Ruta atsake, 'bet nieko blogo nebijau."

"O kogi bijai, mano dukre- le?" paklause motina, pasi- remdama ant savo lazdos.

"Nežinau," atsake Ruta, "ir todel man neramu."

"Ar bijai tu pakeleiviu, ku- rie in miesta suvažiavo?" pa- klause Motiejus.

"Ne, ne!" greit atkirto Ruta bet biajau kokios tai paslaptin- gos, virszgamtiszkos jegos."

"Kaip tu keistai kalbi!" su- szuko brolis. O motina, uždejus ranka ant jos galvos, tare: "Tai dideles audros vaisius... Pamirszk apie nakties tamsa, mano dukrele, ir eik priruoszti viska, ka tevui yra reikalinga, kad Motiejui ilgiu jau nebereike- tu laukti."

"O asz apie ta nepamir- szau," suszuko Ruta, "jau vis- kas yra priruoszta kelionei."Ir ta tarus, nuo lentynos nueme pintine, sakydamas: "Sztai, Motiejau, czia yra duona ir me- dus teveliui ir džiovintos žoles vaistams del aviu. O kai isz- gersi puodeli szildyto pieno, tai tave isz czia iszvysiu." Ir ta tarus, meilingai nusijuoke.

"Jau asz tuojaus eisiu, bet isztikruju, jau yra velu. Teve- lis pamanys, kad paklydau, ar- ba pabugau audros.." Motina pamojo ji links saves, sakyda- ma: "Eiksz czia, suneli, pa- laiminsiu tave." Jis atsiklaupe prie motinos keliu; ji uždejus rankas ant jo galvos, tyliai meldes· Po palaiminimo, Motie- jus tare in motina: "Te ir tave laimina Izraeliaus Dievas, ma- no brangioji mamele, dabar ir per amžius," ir pabucziavo jos ranka. Tuotarpu Ruta prisiar- tino prie brolio, neszdama jam puodeli szildyto pieno. O moti- na, ka ti iszgirdus, szuktelejo: "Ramiai! vaikeliai, girdžiu ko- ki tai balsa. Ar jus nieko negir- dite?"

"Ne, mamele," atsake Mo- tiejus, "gal tai skambesis aviu varpeliu?"

"Jie visuomet liudnai skam- ba, judinami veju," pritare Ruta, "tacziau sziandien ne- galima butu girdet ju balso... Mamele, nebuvo nieko girdeti. Bet vienok... ar girdite?! Tai yra eisena asilo ant takelio." Ir ta jiems bekalbant, kas tai pabelde in duris. Motiejus tuoj atidare. Priesz ji stovejo senyvas vyras ir mandagiai klause kelio in Betleju.

"Betlejus yra ten," rodyda- mas ranka atsake Motiejus, "bet matote, yra didele aud- ra, tai meldžiame in vidu gale- site pas mus pernakvoti: yra velu, o iki Betlejaus dar kokios dvi mylios kelio."

"Acziu sunau už tavo ma- lonuma, bet mes norime dar sziandien buti Betlejuje."

"Daug žmoniu suvažiavo in Betleju, nerasite ten nakvy- nes," dar pridure jaunuolis; o motina dar ir isz vidaus szau- ke: "Kviesk juos vidun!..." Gi Ruta, pamaczius asila — ji labai mylejo gyvulius — tuoj in broli suszuko: "Atneszk re- kele, duonos, arba avižu asile- liui!" Ir kreipdamasi in pa- keleivi tare: "Mano motina ne- gali apleisti buto, — ji eiti negali, bet, kaipo mylista, mel- džia, kad jus ineitumet in vidu nors pasiszildyti!"

"Szirdingiausiai acziu, ma- no vaikeli!" atsake pakeleivis, bet norim kuogreicziaus buti Betlejuje."

"Tai nors atsigerkite szilto pieno!" ir ta tarus padave jam puoduka. "Kai ta iszgersite, tai atneszíu daugiau!"

Pakeleivis — vyriszkis, pri- emes puodeli, padave ji sedan- cziai moteriai ant asilo. Ruta pakele žibintuva augszcziau ir, domiai pasižiurejus in jos vei- da, paklause vyriszkio: "Ar isz Galilejos keliaujate?"

Szis atsake: "Taip! isz Ga- lilejos, isz miesto Nazareto."

Tada Ruta džiaugsmingai suszuko: "Mamele! eik czion! Czia yra Marija isz Nazareto— Kuogražiuasia Mergele!"

Ir, o stebuklas — motina be lazdu iszbego laukan — tapo visiszkai sveika.

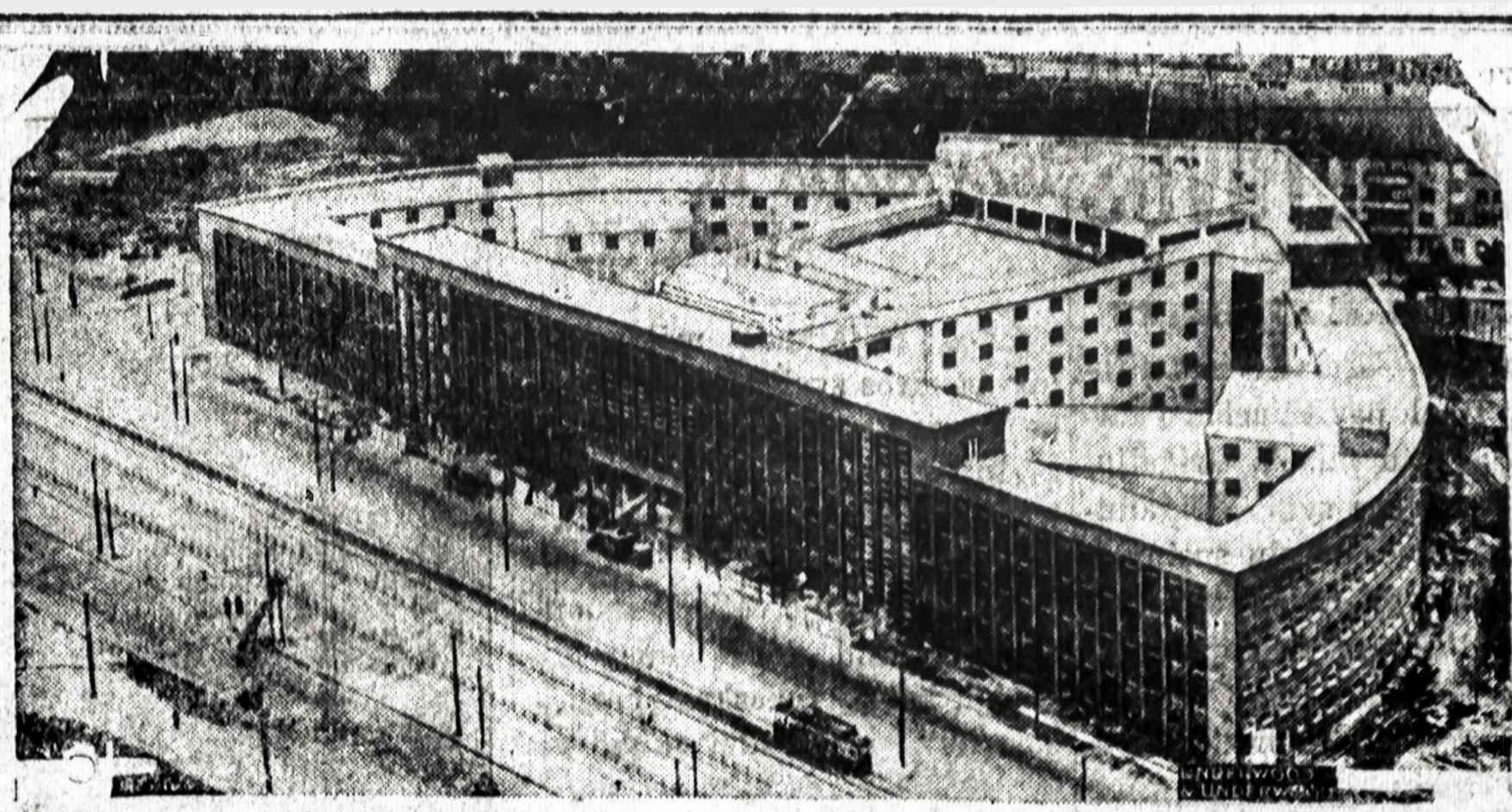

BERLINAS TURI PUIKU RADIO STOTI.

Berlyna ana diena užbaige statyti szita puiku radio stoti isz kurio siuntines žinias po visas dalis svieto. Jame taipgi rasis didelis muziejus kuriame talpysis visokie iszradimai kas kiszasi radio.

NEPAPRASTI SVECZIAI ATLANKE PREZIDENTA.

Jan Hoppe, jo pati ir du vaikai, kurie neseniai pribuvo isz Niderlandijos atlankyti Amerika, ana diena atlanke prezi- denta Hooveri, pasirede in savo tautiszkas drapanas ir klum- pes.

A-BE-CELA arba pradžia skaitymo ir raszymo, del Lietuviszku vaiku. 15c
W. D. BOCZKAUSKAS - CO.,
MAHANOY CITY, PA.

DVI PELI

Atejo pas laukine pele ponia miesto pele.

Laukine peles prieme mies- tiete kuo galejo: dave žirniu, rugiu, kvieczíu.

Ponia miestiete truputi pa- griauže ir sako:

— Negaliu asz tokio prasto valgi valgyti. Todel tu tokia ir liesa czia begyvendamaa; eik- szia pas mane miestan, pama- tysi, kaip mes gyvename.

Atejo laukine pele pas mies- tiete pele szvecziuosna. Sulau- kke juodvi sziaip-taip nakties. Žmones pavalge ir iszejo.

Ponia miestiete iszsivede lau- kine pele kambarin, ir užsi- krauste abidvi ant stalo. Lau- kine pele niekados nemate to- kiu valgiu, todel isz pradžiu ne nežinojo, už ko imties, bet pa- ragavusi ji tare:

— Tiesa sakei, musu gyve- nimas blogas. Asz taipo-gi per- eisiu miestan gyventi.

Tik ji taip pasake, sudrebejo stalas ir per duris inejo žmo- gus. Vienoja rankoja jis laike žvake, o kitoja peliu slastus. Peles persigando ir pasislepe oloja sedi vos gyvos.

— O kas tai pas ta žmogu rankoja? — paklause laukine pele.

— Tai yra slastai, — sako miestiete, — tokiais slastais žmones musu labai daug per- veda.

— Ne, — sako laukine pe- le, — mano gyvenimas geres- saladumynu, bet ir tokios bai- mes nematau.

PAVOJINGA ZAIZDA

— Gyveno Vilniuje dakta- ras, netiktai kaipo garsus gy- dytojas, bet po draug didelis juokdarys. Viena karta nakti szauke ji tulas bankierius, idant kuogreicziausiai pasku- bintu pributi, nes ranka ban- kierius labai sužeides.

Daktaras skubinosi greitai prie pavojingo ligonio. Pribu- ves pažiurejo in ta nepavojin- ga žaizda, persitikrino jog ra- si nebuvo reikalo nakti žmo- niu budinti, nes ranka buvo tiktai biski inbriežta.

Daktaras, norint piktas, bet su priimta mina sedo prie sta- lo parasze recepta; padave tarnui asztriai prisakydamas idant skubintusi kuogreiczia- siai in aptieka parneszti vais- tus.

Bankierius iszsigandes už- klause daktaro, ar žaizda teip pavojinga?

— Žinoma kad pavojinga, nes jeigu nesiskubintu tarnas, tai žaizda iszgytu pirm negu tarnas parnesztu vaistu.

Na, tai jau praejo Kaledos,
Ir visos mus bedos,
Naujo meto dabar lauksime,
Sveiki visi sulauksime.
Norints trumpai biski pagie-
dosiu,
Naujeneliu nors biski padai-
nuosiu,
Be koczelo, tik žodeliais biski
suduosiu,
Ir padainuosiu:
Už ka mane kaipo sena taip
labai niekinat.
Savo biaurius papratimus vis
priesz svieta ginat,
Asz panyste iszneszriojau kaip
dora mergele,
Ir supratau kaip užlaikyti
czystai stubele,
Už tai mane visur kvieczia žino
kad teisinga,
In kur tik nuvažiuosiu nebunu
laiminga,
Asz suprantu kas dorybe ir
koks gers darbas,
Tas del manes tai ant svieto
yra didžiausias skarbas,
Už tai praszau moteriukes ir
puikios mergeles,
Kad nepyktumet kad dainuoju
apie jus daineles,
Ba jaigu daugiau da iszgirsiu
tai nedovanosiu,
Su koczelu labai skaudžiai
kalcziusiai užduosiu.
Tai daugiau ir nedainuosiu,
Tuojaus nustosiu,
Ba Naujas Metas arti,
Neužsimoka jus daug barti,
Juk ant tiek susiprasit,
Kad truputi apsimalszyt,
Duosite man pasilset,
Ir truputi atvest.
Juk dirbu be perstojimo,
Nepaliaunu darbszavimo,
Negaliu vis zu ir zu,
Po svieta cu!
Taigi per Svente žmoneliai
pasilsejo,
Kaip rodos linksmas Kaledas
turejo,
Geriems žmonelems linksma
buvo,
Sedejo namie ir niekur ne
kliuvo.
Jau kitoki laikai virto,
Žmoneliai prie Dievo atvirto,
Jau daug doresni,
Ir protingesni·

Dr. T. J. Tacielauskas
Pirmutinis Lietuviszkas
Dentistas Mahanojuje
Ant Antro Floro, Kline Sztoro
19 W. Centre St., Mahanoy City

A. RAMANAUSKAS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
MILL & PATTERSON STS.,
ST. CLAIR, PA.
Bell Telefonas 1480-R

Iszbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokiu kapiniu. Pagrabus paruoszia nuo papraszcziausiu iki pra kilniausiu. Parsamdo automobilius del laidotuviu, veseliu, krikszty- niu ir kitiems pasivažinėjimams. Isz Frackvilles, Port Carbon ar isz kitu artimiausiu miestu jeigu kas pareikalaus mano patarnavimo, meldžiu man duot žinia o pribusiu in trumpa laika.

ŽINIOS VIETINES

— Visi laukeme Nauju Metu.

— Petnyczioje mokes visos Readingo kasyklos.

— Kasyklos North Mahanoy badai negreitai prades dirbti isz priežasties darbininkiszku ergeliu. Nekurie boseliai taip pradejo ganubyt žmonis ir numuszdami prekes kad skundu pasipyle daugelis in arbitracijos komisije ir kompanije veluk uždaryti kasyklas ne kaip sutikti ant tu visu skundu. Boselei tame kalti.

— Sekantieje studentai atvažiavo namo praleist Kalednes vakacijes: Teofile Boczkauskiute isz Temple kolegijos Filadelfija; Jurgis Kaleda ir Juozas Grinevicziusisz Lehigh Universiteto Bethlehem; Albinas Valinchus isz State College; Vincas Valinchus isz University of Pittsburgh, Pittsburgh, Pa., ir Alfredas Sadauskas isz Western Maryland kolegijos, Westminster, Md.

— Marijona Tamkevicziute norse isz Misericordia ligonbutes, lankosi pas tevelius keles dienas per szventes.

ISZ SHENANDOAH, PA.

— Draugyste Moose iszdalino 1,000 baksuku kendžiu del vaiku, kurie labai nudžiugo isz savo dovaneles.

— Nedelios vakara vietine kuopa Vyeziu turejo savo Kaledini programa kuris labai puikiai pasiseke.

— Kokis tai nežinomas vyrukas atejas in ofisa paskolinimo drauguves Personal Finance Co., ant antro laipsnio Sweet namo, atkiszo revolveri in menedžeri ir pasiemes 300 doleriu sedo in automobiliu ir nupyszkejo nežinia kur.

Frackville, Pa. — Jonas Brzozovski, burdingierius pas Katre Ivaszkevicziene ant E. Oak ulyczios, likos uždarytas kalejime už nudurima peiliu savo gaspadine Nedelos vakara laike pervirszinio gerimo namines. Jonas panaudojo kiszeninį peiluka durdamas Katrei in paszone.

† Jonas Sakaviczius, 45 metu, mire Subatoje namie ant 227 N. Railroad uly. Paliko paczia, du sunus ir dukteria ir broli. Laidotuves atsibuvo su bažnytinems pamaldomis ir palaidotas ant Szenadorio kapinu.

Tamaqua, Pa. — Ketvergo vakara garnys paliko Vladam Sztukevicziam puikia ir sveika dukrele. Motina pirm ženatves buvo Alena Kundrocziute isz Mahanojaus.

Plymouth, Pa. — Suteszkinta prie akmenines tvoros per automobiliu kuri vare jos tevas, asztuonin metu mergaite Irena Olszefskiute mire ligonbuteje in trumpa laika po atvežimui. Tevas iszvažinejo isz garadžiaus atbulas, tame maszina nuslydo in szona pagaudama stovinczia mergaite prie tvoros. Mergaite stovejo prie tvoros laukdama idant tevas ja pasiimtu drauge. Tevas kone isz proto iszejo kada pamate ka padare.

New Philadelphia, Pa. † Antanas Bendoraviczius, 55 metu mire namie po ilgai ligai, palikdamus didelium nuliudime pacsia sunu ir dukteria.

ISZ LIETUVOS

ORGINALUS KERSZTAS

Kaunas — Emaliavimo dirbtuvej L. al. pas Pliuskaiti tarnavo agentu pil. A. Grigaliunas. Bet viena syki Grigaliunas su Pliuszkaicziu susipyko ir persiskyre. Grigaliunas sako, kad Pliuszkaitis jam 400 lt. likes skolingas. Ir Grigaliunas Pliuszkaicziui pradejo kerszyti tokiu budu: pririnko daug neva užsakymu ir davo tuos užsakymus Pliuszkaiczio dirbtuvei atlikti. Pliuszkaitis džiauges gaves tiek daug gero darbo ir buvo bepradedas su Grigaliunu susitaikyti. Bet kai Pliuszkaitis pridirbo emaliuotu iszkabu niekas ju neatsieme: nei žmoniu, nei firmu užsakusiu iszkabas Pliuszkaitis negalejo surasti.

Už nuotolius Pliuszkaitis Grigaliuna patrauke tieson ir Kauno I nuov. t. teisejas Grigaliuna nubaude 1 men. kalejimo.

NUSZOVE BELAUŽANT DURIS.

Kedainiu apskrity, Krakiu valsceziuj, Linceiu kaime per vakaruszkas kilo pesztynes. Vienas vyru burys su Pr. Danielium užpuole brolius Peseckus ir pradejo juos vytis. Tie parbego namo ir užsidare svirne.

Tie, kurie vijo, iszdauže ju namu langus ir galop pradejo laužtis in svirna žadedami juos sukulti. Tada Peseckas kelis kartus iszszove in virszu puolikus inspedamas, kad nesilaužtu, treczia paleido pro duris in puolikus. Vietoj buvo nuszautas Pr. Danielius.

VAGIU PRIVISO.

Skaudvile. Pastaruoju metu kaip dar niekuomet, priviso tiek vagiu, kad nera tos dienos, kad nebutu miestely ar kaimuose atsitike stambios vagystes. Žmones kalba, kad, gigystes. Žmones kalba, kad, girdi, amnestija kalta.

AUDRA ISZMETE DAUG GINTARO

Klaipeda. — Siautusios Baltijos juroj audros su bangomis iszmete daug gintaro. Klaipedos pajury kai kam pavyko surasti gintaro gabalu sverianczin per viena svara. Viena Melnatrages žvejai per viena diena surinko gintaro daugiau kaip už 3,000 litu.

Džiaugsmas isz Vaiku

— Jonai, sveiks durts, jau keliolika metu kaip nesimatem ir abudu jau pasenom... Kaip einasi, kaip vaikai?

— Ant vaiku negaliu rugot, dirba kožnas ant saves, turiu isz juju džiaugsma.

— O kuom tavo vaikai užsiima?

— Matai, seniausia dukte teip nutuko, kad važiuoje su cirkusais ir rodosi kaip "Riebi Mare," sunus turedamas suaugusias kojas, rodau jo kaipo "žmogu žuvi;" kita su ilga ir kreiva nose rodau kaipo "mergina paukszti" o jauniausia dukteria kuri turi po szeszis pirsztus ant ranku ir koju, rodau kaipo "mergina klaviatura."

ISZVAIZDA IR SVEIKATA

Odos padejimas priklauso nuo bendros sveikatos, ir žmones privalo daugiau demes kreipti in asmeniszka hygiena, ir tuomet iszveizda ir sveikata pageres.

Jokubas turejo votis, ir mum pasakyta kad labai kentejo nuo ju bet jo fiziszkas skausmas buvo mažmožisi sulygintas su proto kentejimu jauno vaiko arba mergaites, kurie turi spuogueziusant veido. Kasdieniniai spuogueziai yra keisceiausia ir paprasceiausia odos ligo nuo kurios kunas kenczia. Spuogueziu tikras vardas yra "acne" — trumpas vardas del ilgo ir negražaus daigto.

Acne yra jaunimo liga. Prasitesia per keleta metu ir isznyksta, kuomet vaikas arba mergaite užauga. Kaikada palieka savo žymes, kurios niekada neisznyksta, kaikur žmones tiek daug tu žymiu turi, kad oda panaszi in raupu kentetojo oda. Niekuomet "acne" nepriveš prie nesveikatos, tik yra ženklas, jog kokia kuno dalis netvarkoja. Nužemina kentetojo asmeniszka puikybe.

Acne atsiranda isz priežasties gemalu odoja ir greicziaus pasirodo toj odoj kuri yra tatkuota arba riebi. Isznaikinti ta odos riebuma, reikalinga gerai galva ir veida prižiureti. Kas savaite reikia iszprausti plaukus ir galva, vartojant karszta vandeni ir žalia muila, skystimo formoja, kuri galima nupirkti bile vaistininkystej Reikia stipriai isztrinti galva muilo putoms, po tam visa muila nuplauti drugnu vandeniu nes paliktas, muilas plaukus sudžiovins. Jaigu kenti nuo acne prausiant galva kaip pažymeta, reikalinga veida kas nakt gerai nuprausti su papras tu baltu muilu ir karszta vandeniu, trinant su sziurksztu skuduru. Nuplauti muila su karszta vandeniu ir veida vel nuprausti szaltu vandeniu per penkias minutas. Jaigu taip bu tu daryta, tai nesirastu daugumas juodu galvucziu (blackheads) kurios yra dalis tos ligos. Tos galvutes pasiliuosuos ir lengviau jas iszspausti. Ta reiketu daryti kas savaite, niekuomet nevartojant nagus iszspausti juodas galvutes — yra tam tikras ir ankis 'blackhead extractor", kuri ir galima nupirkti bile vaistininkysteje. Kitoki budai gali atneszti daugiaus blogo negu gero.

Kad nors priežastis acne yra gemalu užkretimas, bet yra kitos priežastys kurios ta liga isz platina, ir del to, svarbu kreipt žmoniu atyda in jas, nes lieczia asmeniszka hygiena ir yra visu kontroleje.

Vienas isz papraszeziausiu priežaseziu yra netinkamas valgis. Kas tik perdaug valgo saldumynu negales atsikresti nuo tos ligos, nes ji gyvuoja cukruja. Todel svarbu nevalgyti saldainiu, sodu, szaltakoszes, saldžiu pyrageliu ir t.t. Kava, arbata ir coco ir nepergeriausi, ir gli buti neprideti prie valgio. Žmogus paklaus "tai ko asz galiu valgyti" — gerk pieno ir valgyk žaliu vaisiu ir daržoviu ir mesos nedaugiaus kaip syki ant dienos.

Acne pasirodys kuomet žmogus turi nesveika pilva ir vidurius, bet jaigu žmogus kreiptu atydos in valgi, regulariszkai valgydamas, gerai sukramtydamas valgi, ir tik vartos valgi kuri pažymejau, ras jog virszikinimo dalys gerai susitvarkys.

Kitas dalykas kuris pagerins fiziszka padejima kaip ir oda, yra ant lauko fiziszkai miklintis. Tas visiesm butinai reikalingas ir pagerins iszveizda. Praleisk kuodaugiausia laiko szviežiame ore. Kad nors negali dalyvauti invairiais pasibovinimais, visi gali pavaikszczioti, sakykime szeszias myles kas Subata sugražins gražia spalva iszbalusiam veidui. Netik tas praszalina acne, bet lengviau gaesi kovoti pavojingesnias ligas.

Dar yra vienas punktas, apart valgio ir miklinimo — atsilsis. Kiekvienas vaikas ir mergaite turi miegoti nors asztuones valandas kasnakt. Negalima tureti geros sveikatos jaigu kunas regulariszkai nepailses. Geriausia vieta miegot yra ant miegamos verandos, jaigu pasitaiko ja tureti. Jaigu ne, tai antras geriausias daigtas yra pakelti visus langus miegamojo kambario. Užsidenk kiek reikalauji paklodžiu laikytis save sziltu, bet ne bandyk pasilikti sziltu uždarant szviežia ora. Paskutinis patarimas yra mergaitems. Jaigu darysite kas czionais patarta, gamta duos tokia spalva kokia sunku nupirkti.

—F.L.I.S.

KVITU knygele Draugystems del iszmokejimo pinigu ligoniams. Preke 25c
KVITU knygele Draugystems del Kasieriaus nog sudetu pinigu ant susirinkimu. Preke - - - 25c.
W. D. BOCZKAUSKAS - CO.,
MAHANOY CITY, PA.

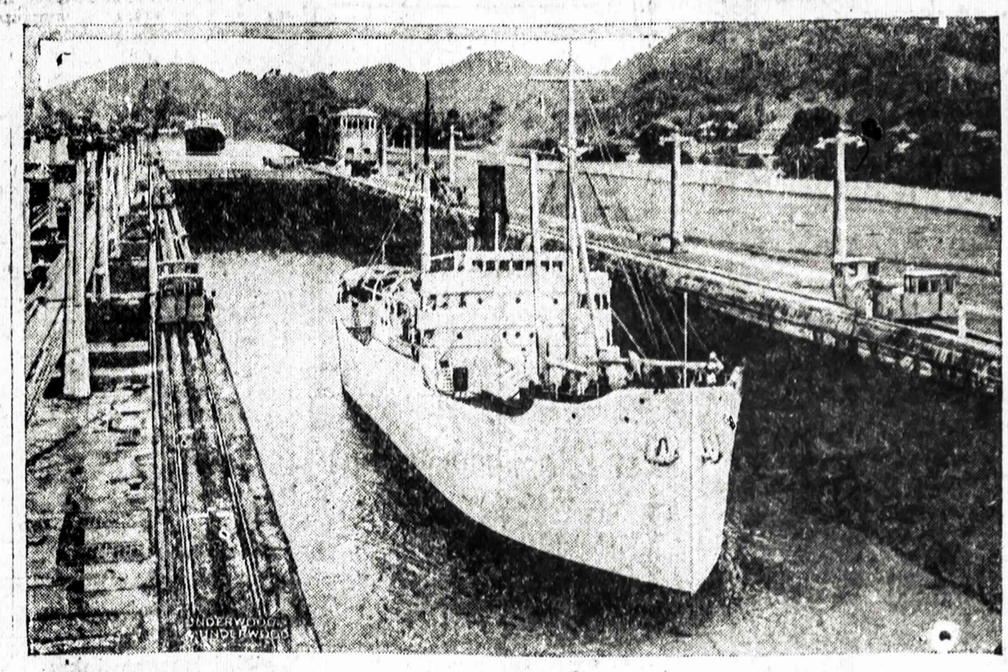

NAUJAS KUPCZISZKAS LAVINIMO LAIVAS SU MOKINIAIS.

Laivas "State of California" lauke per Panamos kanala ant kurio lavinasi mokiniai kupcziszkos laivorystes. Ant laivo randasi 150 kadetu, kurie turi isztarnauti tris metus po tam aplaiko kapitono czina.

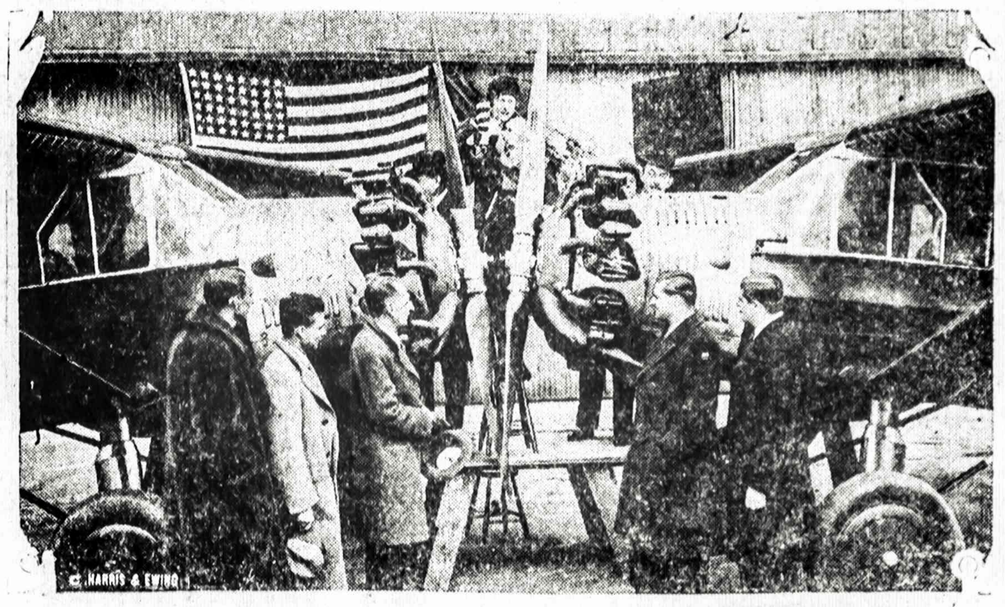

PAKRIKSZTINO NAUJA PERUVISZKA EROPLANA.

Poni Juan Mendoza, pati Peruviszko ambasadoriaus, pakriksztino du eroplanus, kurie iszleke ana diena isz Brooklyno in Peruvija, jeszkoti senoviszku užlieku, kuriu jeszko Shippe ir Johnson Amerikoniszka ekspedicija.

Naujausi Priežodžiai

Ranka ranka kaso — koja spyre koja.

— Kas neduoda, o atima, tasai isztikruju bus turtingu.

— Kantrybe ir darbu dasidirbsi ant senatves ubagystes.

— Kas po kuom duobeles kasa, pats už tai aplaikys dovana.

— Kas isz ryto kelesi, tasai ant tikruju neiszsimiegos.

— Kur velnias negali ko iszgirst, tai siunczia in ten reporteri. — F.

TRAVEL SUGGESTIONS
Reading Lines
Pigios Ekskurcijos
Sutverkite partija ir matykite Naujo Meto Paroda
In Philadelphia $3.25
Per Naujus Metus
KETVERGE 1 SAUSIO
Specialiszkas treinas apleis Mahanoy City 2:41 ryte. Isz Tamaqua 3:09 valanda ryte.
NEW YORKA
$4.00 In ten ir adgal
NEDELIOJ 4 SAUSIO
Apie daugiaus informaciju apie szita ekskurcija kreipkites ant Readingo geležinkelio staciju arba raszykite pas John M. Rolin, District Passenger Agent, Williamsport, Pa.
ANT READING GELEŽINKELIO

Viktoras J. Palulis
Plumberis ir Blekorius
Jeigu jumis reikia gero Plumberio tai kreipkites pas mane. Indedu visokias vandenines paipas, maudykles, szilumas, pataisau ar uždedu naujus blekinius stogus ir t.t Kaipo Lietuvis, Lietuviams patarnauju kuogeriausia..
Shenandoriecziai kreipkites po adresu 409 E. Lloyd St. arba telefonuokite 826-W.
Isz Mahanoy City kreipkites pas kalvi A. Baniuli, 1000 E. Pine St. arba telefonuokite 225-W.

Lietuviszki Bonai
Jei norit pirkt ar parduot gaunant gera kaina, raszykit del informaciju dykai in Dept. 4
Kurt H. Schurig & Co
50 BROADWAY
NEW YORK

DYKAI

Kožnam prisiusim labai stebetina iliustruota knygele kuroj rasite daug nauju iszradimu ir stebetinu daiktu. Raszykite tuoj indedami kelias sztampas del persiuntimo. Adresas
PRACTICAL SALES CO.
1219 N. Irving Ave. Desk S.
Chicago, Ill.

THE UNION NATIONAL BANK
UNB
MAHANOY CITY, PA.
CAPITAL STOCK $125,000.00
SURPLUS IR UNDIVIDED PROFITS $623,358.62
Mokame 3-czia procenta ant sudėtu pinigu. Procenta pridedam prie jusu pinigu. 1 Sausio ir 1 Liepos. Mes norim kad ir jus turėtumet reikalaus su musu banka nepaisant ar mažas ar didelis.
G. W. BARLOW, Pres.
J. FERGUSON, Vice-Pres. ir Kas.

SKAITYKITE "SAULE"

Vidurius Sutaiso
VALPOS ŽOLIU ARBATA yra sudėjimas isz sząknu, žieviu lapu, uogu ir invairu žiedu. Szia Arbata yra geriausia vartoti nuo inkstu ligu, pusles uždegima ir viduriu užkietėjima. Teipgi priduoda apetita, sumažina gazus viduruose ir sustiprina viduriu sistema. Preke 50c. Raszykite lietuviszkai in LINCOLN LABORATORY
Cor. Eight and Lincoln Sts. Waukegan, Ill.

VINCAS MINKEVICZIUS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Seniausias ir Isztikimiausias Graborius Visam Mieste.
215 SOUTH MAIN ST. SHENANDOAH, PA.
Ofiso telefonas—116 Namo telefonas—799

Kada Perkate Mesa
Praszykite savo sztorninko arba buczerio kad jum parduotu SHENANDOAH mesa, visokiu gatunku. Lietuviszku deszru, skilandžiu, taukines, lasziniu. Mes turim gyvuliu skerdyne, cziscziause ir geriausia intaisyta pagal veliausia mada del skerdimo ir užlaikimo mesos visokiu gatunku po priežiura rando Pennsylvanijos Steito.
"HONEY CURED HAMS ir BACON" geriausi kumpiai ir laszinai.
SHENANDOAH ABATTOIR CO.,
SHENANDOAH, PA.

PRADEKITE SZIANDIEN
juso 1931 Kalėdini Kliuba szitam Banke. Dideli ar maži savaitiniai mokeszcziai: po 10c. 25c. 50c. $1, $2, $5, $10.
Muso planas jumis patiks. Lengvai suprasti.
$
MERCHANTS BANKING TRUST CO.
MAHANOY CITY, PA.
MEMBER OF THE FEDERAL RESERVE SYSTEM